

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudcem Mgr. Zdeňkem Macháčkem ve věci

žalobkyně: X, narozená dne X
bytem X
zastoupena advokátem Mgr. Vratislavem Polkou
sídlem Vinohradská 22, Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí**
sídlem Loretánské náměstí 101/5, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2023, č. j. 113102-3/2023-MZV/OPL

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno usnesení Velvyslanectví České republiky v Bejrútu (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 2. 3. 2023, č. j. 1096-1/2023-MZV/BEJR. Tímto prvostupňovým rozhodnutím byla podle § 169d odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobkyně o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o dlouhodobý pobyt podle § 42a uvedeného

zákona, a v důsledku toho bylo řízení o žádosti o povolení dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny na území ČR zastaveno.

2. Ze správního spisu plyne, že dne 23. 2. 2023 byla správnímu orgánu I. stupně doručena žádost žalobkyně o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny spojená s žádostí o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Žalobkyně především akcentovala, že se nenachází na území domovského státu, nýbrž žije v ČR s rodinou, včetně dosud nezletilého syna. Vycestování do Libanonu za účelem podání žádosti by představovalo zásah do života rodiny, trvalo by alespoň 6–12 měsíců a bylo by nákladné. Správní orgán I. stupně neshledal, že by se v případě žalobkyně jednalo o odůvodněný případ, kdy by mělo být od povinnosti osobního podání žádosti upuštěno. Proto výše označeným usnesením žádost podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců zamítl a řízení o žádosti o pobytové oprávnění zastavil.
3. Na podkladě odvolání žalobkyně rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím. V jeho odůvodnění shrnul judikaturu správních soudů vztahující se k rozhodování o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti a uvedl, že prvostupňové rozhodnutí je přezkoumatelné a správné. Žalobkyně realizuje rodinný život v ČR s manželem, dvěma dospělými syny a jedním nezletilým synem, narozeným v r. 2007. S ohledem na sdílený výkon rodičovské odpovědnosti rodičů nelze presumovat, že by nebylo v silách manžela žalobkyně se dočasně postarat o patnáctiletého syna v případě vycestování žalobkyně za účelem podání žádosti. Manžel žalobkyně je ekonomicky aktivní, žalobkyně nepracuje, nebylo zjištěno, že by kterýkoli člen rodiny byl závislý výhradně na žalobkyni. Lze očekávat, že případné vycestování žalobkyně bude mít dopad na rodinu, zejména na nejmladšího syna. Takový zásah však nebude nepřiměřený. Popsanou rodinnou situaci žalovaný hodnotí jako nijak výjimečnou. Osobní vazby lze alespoň částečně nahradit s využitím moderních komunikačních prostředků.
4. Žalovaný neshledal, že by rodinná situace představovala odůvodněný případ, který je výjimkou z obecného pravidla. Žalobkyně nedoložila, že by se rodina nacházela v tíživé finanční situaci. Z předložených výplatních pásek manžela plyne, že jeho příjem je nadprůměrný. Pokud zastupitelský úřad v Bejrútu stanovil povinnost se k termínu osobního podání žádosti předem prostřednictvím emailu objednat, učinil tak v souladu se zákonem, přičemž nejde o skutečnost, která by představovala důvod pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Takovým důvodem není ani zákonem stanovená délka řízení o žádosti, která je shodná pro všechny žadatele a lze s ní předem počítat. Dočasnost vycestování za účelem podání žádosti svědčí o mírnosti zásahu, s napadeným rozhodnutím není spojen zákaz návratu do ČR. Správní orgány nejsou s ohledem na závěry judikatury povinny vysvětlovat, proč je nezbytné trvat na požadavku osobního podání žádosti.
5. Žalobkyně v podané žalobě uvedla, že žije na území ČR s manželem a třemi syny, kteří zde mají povolen trvalý pobyt. S rodinnými příslušníky v Libanonu, kam by musela za účelem podání žádosti vycestovat na dobu mnoha měsíců, žalobkyně nemá dobrý vztah. Žalobkyně v ČR na rozdíl od manžela a synů, kteří jsou občany Sýrie, nedostala azyl, a pro rodinu je její pobytová situace obtížně pochopitelná. Žalobkyně se obává, že její žádosti podané v Libanonu nemusí být vyhověno, a ona se tak nebude moci vrátit zpět k rodině do ČR. Upuštěním od povinnosti osobního podání žádosti lze předejít nepřiměřeným dopadům do rodinného a soukromého života žalobkyně. Manžel sám nedokáže dětem poskytnout nezbytnou péči. Zejména nejmladší syn, který je dokonce v péči psychologa, péči matky potřebuje. Odloučením žalobkyně od rodiny dojde k porušení čl. 8 Evropské mluvy a čl. 3

odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Hrozba vycestování žalobkyně do Libanonu, kde nemá zázemí a kde není zcela bezpečno, rodinu stresuje. Pominout nelze ani náklady, jež bude muset rodina na vycestování žalobkyně vynaložit.

6. Žalobkyně s odkazem na správní judikaturu uvedla, že stát nesmí povinnost osobního podání žádosti zneužívat ke svévolnému faktickému bránění žadatelům své žádosti vůbec podat. Není logické ani přiměřené, aby žalobkyně po 7 letech pobytu na území ČR musela odcestovat do země původu jen za účelem podání žádosti o pobytové oprávnění. Napadené rozhodnutí je přepjatě formalistické, tvrdé a nerozumné. Žalovaný se narušením rodinného vztahu nezabýval. Vídeňská úmluva o konzulárních stycích nepočítá s tím, že by konzulární úřady měly vydávat víza či dokumenty osobám, které se nacházejí na území vysílajícího státu. Nachází-li se cizinec na území vysílajícího státu, je nesmyslné, aby s jeho orgány jednal skrze konzulární úřad. S ohledem na faktický pobyt žalobkyně na území ČR lze oproti žadatelům nacházejícím se v Libanonu hovořit v případě žalobkyně o velké vzdálenosti mezi ní a zastupitelským úřadem. S odkazem na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 11. 2022, č. j. 55 A 20/2022-93, žalobkyně uvedla, že žalovaný se nezabýval jí tvrzenými skutečnostmi komplexně. Finanční tíživost vycestování nebyla namítána osamoceně. Žalovaný se nezabýval účelem, pro který byla žádost podána.
7. Žalobkyně shrnula, že její žádosti mělo být vyhověno z důvodu velké vzdálenosti, pravděpodobné délky správního řízení o její žádosti, vynaložených nákladů, odloučení od rodiny a skutečnosti, že posledních 7 let pobývá se svou rodinou na území ČR. Povinnost osobního podání žádosti má smysl v případě prvotního kontaktu se zastupitelským úřadem, který je spíše prostředníkem zjednodušujícím kontakt žadatele s příslušným orgánem ČR. Právní úprava osobního podání žádosti je motivována snahou omezit závislost žadatelů na zprostředkovatelích. Rozhodnutí správních orgánů jsou nepřezkoumatelná, pokud jde o jejich závěry, že nejde o odůvodněný případ. Správní orgány se fakticky odmítly zabývat otázkou nezbytnosti trvání na osobním podání žádosti a dopady rozhodnutí do života žalobkyně a její rodiny. Jde o akt libovůle žalovaného, který je rozporný s § 2, § 3, § 4 a § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.
8. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Skutečnost, že žalobkyně na území ČR pobývá a realizuje rodinný život, byla jádrem argumentace v žádosti a dle žalovaného se s ní správní orgány řádně vypořádaly. Nebylo jejich úkolem vysvětlovat, proč je osobní podání žádosti nezbytné. Při výkladu pojmu odůvodněný případ vycházel žalovaný ze správní judikatury. Vycestování za účelem osobního podání žádosti je dočasné, žalobkyni se nestanovuje nová povinnost opustit území, pouze se deklaruje již existující povinnost podat žádost osobně na zastupitelském úřadě. Rodinná situace žalobkyně přitom není výjimečná, je stabilní, a to i finančně. Dva synové jsou dospělí, nejmladšímu bylo v době podání žádosti 15 let. Z tvrzených a doložených skutečností nevyplývá, že by nejmladší syn vyžadoval celodenní péči, kterou by nebyl otec schopen zajistit. S péčí o něj mohou případně dopomoci zletilí sourozenci. Zásah vzniklý vycestováním bylo možné rozumně předpokládat s ohledem na dlouhodobě nejistou pobytovou situaci žalobkyně. I dle Ústavního soudu je zájem dítěte pouze jedním z vícero možných konkurujících zájmů, institut upuštění od povinnosti osobního podání žádosti má sloužit jako korektiv u těch případů, ve kterých je nemožné nebo velmi obtížné žádost podat. Povinnost osobního podání žádosti stanovuje přímo zákon, a v případě výjimečného upuštění od této povinnosti je pouze na žalobkyni, aby tvrdila a doložila takové důvody, pro které je možné od této povinnosti upustit.

9. Žalovaný dále uvedl, že žalobkyně je plně svéprávnou dospělou osobou znalou libanonských poměrů i jazyka. Žalobkyně ani nedoložila, že by jí v souvislosti s pobytem v zemi původu hrozilo v rozhodné době bezpečnostní riziko. Takové riziko nebylo zjištěno ani z úřední povinnosti. K argumentaci Vídeňskou úmluvou o konzulárních stycích žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2023, č. j. 4 Azs 19/2023-34. Žalobkyně argumentačně vychází z rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 11. 2022, č. j. 55 A 20/2022-93, který byl nicméně Nejvyšším správním soudem zrušen. Zastupitelský úřad nemůže na přání žadatele rezignovat na vlastní zákonné povinnosti. Délka řízení není překážkou pro podání žádosti, s dočasným vycestováním není spojen zákaz návratu na území, který by bránil žalobkyni požádat např. o krátkodobé vízum. Žalobkyně nedoložila v řízení před správními orgány žádné důvody, pro které by podání žádosti na zastupitelském úřadě bylo příliš tvrdé a nerozumné. Lékařskou zprávu o psychologickém posouzení syna, přestože není nová, žalobkyně správním orgánům nepředložila, naopak ji připojila teprve k žalobě. Správní orgány z ní proto nemohly vycházet. Žalovaný připomíná, že probíhající řízení o žalobě ani vydání napadeného rozhodnutí nejsou překážkou pro podání nové žádosti, kde žalobkyně může tuto lékařskou zprávu doložit.
10. V podané replice žalobkyně nad rámec uvedeného doplnila, že vycestování do Libanonu by pro žalobkyni bylo aktuálně spojeno také s bezpečnostním rizikem, neboť situace v zemi je velmi složitá. Dochází mj. k bombardování části libanonského území ze strany Izraele. Žalobkyně již v minulosti utrpěla válečné zranění v Sýrii. Přitom se vycestování žalobkyně jeví nadbytečným a nepřiměřeným s ohledem na její soukromý a rodinný život.
11. Žalovaný v reakci na repliku žalobkyně uvedl, že pro přezkoumání napadeného rozhodnutí je rozhodný skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti, jež jsou uplatněny teprve v řízení před soudem, nemohly správní orgány zohlednit. Lékařská zpráva ohledně zranění žalobkyně v Sýrii ani není pro nynější řízení relevantní.
12. Napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející soud přezkoumal v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a v mezích uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s. ř. s. s tím, že přitom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s.
13. Podle § 42a odst. 5 zákona o pobytu cizinců, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podává cizinec na zastupitelském úřadě.
14. Podle § 169d odst. 1 zákona o pobytu cizinců, žádost o udělení dlouhodobého víza, s výjimkou diplomatického nebo zvláštního víza, žádost o prodloužení platnosti víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpení pobytu na území a žádost o vydání povolení k dlouhodobému, přechodnému nebo trvalému pobytu je cizinec povinen podat osobně.
15. Podle § 169d odst. 3 téhož zákona, s výjimkou žádostí nepřijatelných podle § 169h odst. 1 písm. b) a § 169h odst. 3 může zastupitelský úřad v odůvodněných případech od povinnosti osobního podání žádosti upustit, pokud současně s doručením žádosti cizinec doloží důvody pro upuštění od povinnosti osobního podání žádosti. Řízení je v případě podle věty první zahájeno dnem, kdy žádost došla zastupitelskému úřadu. Neupustí-li zastupitelský úřad v případě podle věty první od povinnosti osobního podání žádosti, řízení o žádosti usnesením zastaví. Zastupitelský úřad může od povinnosti osobního podání žádosti upustit také bez uvedení důvodů cizincem, jsou-li mu důvody pro toto upuštění známy z jeho úřední

činnosti, nebo může učinit na své úřední desce prohlášení, že od povinnosti osobního podání žádosti upouští pro určitý druh žádostí o pobytová oprávnění podaných v budoucnu, a to zejména v případech, pokud je cizinec nebo jeho zaměstnavatel účastníkem vládou schváleného programu.

16. Předně soud uvádí, že nesdílí názor žalobkyně ohledně nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Rozhodnutí správních orgánů obou stupňů tvoří jeden celek, z něž je v daném případě jednoznačně seznatelné, jak správní orgány rozhodly a z jakých důvodů se tak stalo. Středobodem argumentace, jíž žalobkyně odůvodnila svou žádost, byla potenciální újma hrozící rodině žalobkyně v případě jejího vycestování do Libanonu za účelem podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu. Tato popisovaná újma má spočívat především v citovém strádání členů rodiny po vycestování žalobkyně, v nedostatečném zaopatření dětí, popřípadě v nákladech, které si osobní podání žádosti u zastupitelského úřadu vyžádá. K tomu žalobkyně podpůrně argumentovala délkou správního řízení před zastupitelským úřadem či skutečností, že se fakticky dlouhodobě nachází na území ČR. Právě tyto skutečnosti vzaly správní orgánu v úvahu při svém posouzení, zda se v případě žalobkyně jedná o odůvodněný případ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Nesouhlas žalobkyně s posouzením její žádosti nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
17. K samotné podstatě řešené věci soud předesílá, že vymezení případů, kdy lze od osobního podání žádosti upustit, se věnuje bohatá judikatura Nejvyššího správního soudu, k níž ostatně přihlížel také žalovaný. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 30. 7. 2020, č. j. 2 Azs 148/2019-40, shrnul, že: *„Podat žádost o taxativně zákonem vymezené pobyty jinou formou než osobním podáním je výjimečná možnost a bude se jednat především o případy, kdy by bylo trvání na osobním podání žádosti tvrdé a nerozumné (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2015, č. j. 6 Azs 77/2015-36, ze dne 27. 7. 2016, č. j. 10 Azs 219/2015-67, či ze dne 8. 9. 2016, č. j. 10 Azs 163/2016-37). Žadatel musí rovněž uvést konkrétní důvody, proč právě jeho případ má být oním „odůvodněným případem“, v němž nemá správní orgán trvat na osobním podání žádosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2016, č. j. 10 Azs 219/2015-67). V rozsudku ze dne 31. 5. 2011, č. j. 9 Aps 6/2010-106, Nejvyšší správní soud uvedl, že „prostřednictvím daného institutu lze tedy zoblednit situace, které budou cizinci důvodně bránit v osobním podání žádosti přímo na zastupitelském úřadě. O jaké typové případy v praxi půjde, zda se má jednat pouze o případy překážek osobní účasti, které jsou na straně cizince, nebo též o případy překážek na straně zastupitelského úřadu, zákon o pobytu cizinců žádným způsobem ani neupravuje ani nenaznačuje. Každé takové posouzení tedy závisí na úvaze zastupitelského úřadu, který by měl při svém rozhodování zoblednit všechny v daném čase a dané zemi existující podstatné okolnosti.“ Nejvyšší správní soud pak v rozsudku ze dne 9. 8. 2018, č. j. 9 Azs 213/2018-22, upřesnil, že „odůvodněný případ“ není redukován pouze na existenci omezení způsobených zdravotním stavem, ale rovněž situace, kdy je dostupnost zastupitelského úřadu objektivně velmi ztížena; lze uvažovat i o situaci, kdy samotný zastupitelský úřad může mít např. natolik závažné provozní problémy, že nebude možné jej osobně navštívit.“*
18. V čem spočívaly žalobkyní uvedené důvody pro požadované upuštění od osobního podání žádosti shrnul soud výše. V jejich vyhodnocení v tom smyslu, že nejde o odůvodněný případ vyžadující výjimečné odchýlení se od zákonem předpokládaného pravidla osobního podání žádosti, soud neshledal vybočení ze zákonných mantinelů.

19. Považuje-li žalobkyně povinnost osobního podání žádosti za nesmyslnou či formalistickou s ohledem na její faktický pobyt v ČR, soud konstatuje, že jde o zákonnou povinnost, jejíž zakotvení není žalovaný ani soud oprávněn přezkoumávat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 8. 2018, čj. 9 Azs 213/2018-22), přičemž zákon nezakotvuje negaci této povinnosti pro případy, kdy se žadatel nachází na území ČR. Přestože žalobkyně považuje v takovém případě řešení věci skrze zastupitelský úřad za nesmyslné, není namístě hovořit o tom, že cizinec nacházející se (třeba i s rodinnými příslušníky) na území ČR automaticky naplňuje pojem odůvodněný případ ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Upuštění od osobního podání žádosti totiž představuje výjimku z pravidla, přičemž právním principem je restriktivní přístup k výjimkám. Pokud by přítomnost cizince v ČR s rodinnými příslušníky (což je těžiště argumentace žalobkyně) musela znamenat uplatnění výjimky, přestávalo by se jednat o výjimku a docházelo by k vyprázdňení zákonem stanoveného pravidla.
20. Za jednu z funkcí pravidla osobního podání žádosti u zastupitelského úřadu lze přitom považovat vedení cizinců k tomu, aby svou pobytovou situaci v ČR řešili ve svém domovském státě již před příjezdem do ČR. Není namístě bez dalšího zvýhodňovat cizince, kteří tak neučiní a po příjezdu do ČR argumentují absurdností řešení pobytového oprávnění skrze zastupitelský úřad z důvodu jejich faktického pobytu v ČR (srov. § 42a odst. 6 zákona o pobytu cizinců ve spojení s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2023, č. j. 4 Azs 19/2023-34, když existuje skupina legálně pobývajících cizinců, kteří mohou žádost podat na území ČR). Lze pochopit diskomfort, který žalobkyně a její rodinní příslušníci pociťují v důsledku nutnosti osobního podání žádosti, soud se však ztotožňuje s žalovaným v tom, že žalobkyně v žádosti uplatněné důvody nejsou natolik výjimečné, aby bylo třeba vybočit z pravidla osobního podání žádosti, a že není namístě hovořit o nepřiměřeném zásahu do života rodiny.
21. Dle dostupných podkladů je manžel žalobkyně nadprůměrně vydělávající osobou, naopak žalobkyně nepracuje. Rodině tedy nechybí materiální zajištění a žalobkyně není nucena v důsledku dočasného vycestování opustit zaměstnání, což celou situaci do jisté míry usnadňuje. Dva synové jsou již dospělí, třetí syn je sice nezletilý, nicméně do dospělosti nemá daleko. Nejde tedy o malé dítě vyžadující nepřetržitou péči. Takováto rodina je obecně (bez ohledu na odlišné subjektivní vnímání žalobkyně a její rodiny) schopná fungovat i za dočasné nepřítomnosti matky, resp. manželky. Důvody, proč by takto fungovat nemohla, žalobkyně správním orgánům nedoložila. Popsané skutečnosti ubírají situaci žalobkyně na výjimečnost, a vedou tedy spíše k uplatnění zákonného pravidla nežli k mimořádné aplikaci výjimky. Za těchto okolností soud v dočasném vycestování žalobkyně za účelem podání žádosti nespatřuje porušení Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ani Úmluvy o právech dítěte.
22. Napadeným rozhodnutím není žalobkyni bráněno pobytovou žádost vůbec podat. Správní orgány pouze uzavřely, že v případě žalobkyně není dostatečný důvod pro výjimečné netrvání na osobním podání žádosti. Žalobkyně tedy může pobytovou žádost podat standardní a zákonem předpokládanou cestou, čemuž nikterak nebrání žalobkyní zmiňovaná Vídeňská úmluva o konzulárních stycích. Pokud jde o to, že žadatelka nacházející se v ČR je od zastupitelského úřadu vzdálenější než žadatelé v Libanonu, lze opět odkázat na výše uvedenou argumentaci vyprázdňením právní úpravy, neboť všichni, kdo nejsou v Libanonu, jsou zastupitelskému úřadu v Bejrútu vzdálenější. Žalobkyně má k zastupitelskému úřadu jistě dále, než kdyby se nacházela v Libanonu, to však z její situace

nedělá odůvodněný případ. Soud nepopírá, že Libanon, jakožto stát na východním pobřeží Středozemního moře není právě sousedem ČR, na druhé straně existují od ČR mnohem vzdálenější země. Žijeme přitom v době letecké dopravy a moderních komunikačních technologií, s jejichž využitím se lze na větší vzdálenosti přepravovat a zároveň zůstat v kontaktu s rodinou, pokud ta zůstává v ČR. Žalovaný přitom správně připomněl, že z opatřených podkladů nevyplývá, že by nebylo v materiálních možnostech rodiny těchto moderních vymožeností využít.

23. Zhoršený vztah žalobkyně s rodinnými příslušníky v Libanonu jednak nebyl doložen, jednak jej nelze pro účely posouzení věci přeceňovat. Žalobkyně je dospělou libanonskou občanskou a z ničeho neplyne, že by nebyla schopna dočasně pobývat v zemi původu. V ČR se sice nachází delší dobu, nicméně s nevyřešeným pobytovým oprávněním, když její předchozí snaha získat v ČR mezinárodní ochranu byla neúspěšná, což jistě nelze považovat za mimořádný stav. ČR cizincům negarantuje (a není k tomu povinna), že celá užší rodina vždy získá stejným způsobem stejné pobytové oprávnění. Stejně tak je samozřejmé, že podala-li žalobkyně žádost o pobytové oprávnění, není jí předem garantováno vyhovění žádosti. Délka správního řízení o pobytové žádosti nečiní situaci žalobkyně výjimečnou, když ji zákon stanoví pro všechny žadatele v řízení o konkrétním typu žádosti shodně. Správní orgány v souhrnu jejich rozhodnutí reagovaly na podstatné body žalobkyniny argumentace a není namístě hovořit o tom, že by je ignorovaly či neposuzovaly komplexně. Na odůvodnění jejich rozhodnutí lze proto odkázat, neboť žalobkyně s nimi sice polemizuje, avšak nedůvodně.
24. Výše soud připomněl, že podle § 75 odst. 1 s. ř. s. rozhoduje podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. V řízení o předmětné žádosti bylo na žalobkyni, aby tvrdila a doložila, proč je její případ odůvodněným případem ve smyslu § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Pokud některé skutečnosti ve správním řízení neakcentovala, nebylo na správních orgánech, aby je vypořádávaly. Žalobkyně teprve k žalobě připojila zdravotní záznamy o psychických problémech nejmladšího syna, posléze k replice přiložila lékařskou zprávu o jejím zranění ze Sýrie. Tyto skutečnosti však správní orgány nemohly vzít v potaz, když na nich žalobkyně svou žádost nestavěla a nedokládala je. Pokud se po vydání rozhodnutí žalovaného zhoršila bezpečnostní situace v Libanonu, jde rovněž o skutečnost, kterou správní orgány nemohly reflektovat, když v době jejich rozhodování byla situace jiná, a podaná žádost tímto směrem ani nemířila.
25. Jak však uvedl žalovaný, rozhodnutí o nevyhovění žádosti o upuštění od povinnosti osobního podání žádosti spojené se zastavením zahájeného řízení nebrání tomu, aby žalobkyně za takto změněných okolností podala žádost novou, v jejímž rámci bude např. tvrdit a dokládat psychické problémy syna či nedobrou bezpečnostní situaci v zemi původu, což jsou okolnosti jistě relevantní pro rozhodování o tom, zda jde o odůvodněný případ, kdy není třeba trvat na osobním podání žádosti. V důsledku nyní napadeného rozhodnutí žalovaného žalobkyni přímo nehrozí nucené vycestování do země původu, neboť toto rozhodnutí takovou povinnost neukládá, když z něj pouze plyne, že hodlá-li žalobkyně usilovat o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny, musí tak v souladu se zákonným pravidlem činit skrze zastupitelský úřad v Libanonu. Případné nebezpečí plynoucí z žalobkyní zmíněného bombardování části libanonského území může být relevantní pro řízení o nové žádosti, popřípadě pro eventuální udělení mezinárodní ochrany či víza za účelem strpění pobytu na území.

26. S přihlédnutím ke shora uvedeným důvodům dospěl soud k závěru, že správní orgány postupovaly vůči žalobkyni v souladu se zákonem. Proto byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Soud rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s, když žalobkyně se ve stanovené lhůtě na výzvu soudu k této otázce nevyjádřila a žalovaný s takovým postupem výslovně souhlasil.
27. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, jemuž žádné náklady přesahující běžný rozsah činnosti správního orgánu nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 2. září 2024

Mgr. Zdeněk Macháček
samosoudce